

TRACY REES

Deze meeslepende zoektocht kan alleen zij volbrengen

HET BRIEVENSPOOR

XANDER

ROMAN

1

Ik weet dat ze me nakijken. De weg die bij het dorp vandaan voert is lang en recht. De eerste bocht is pas over een paar kilometer, pas dan zal ik vanuit de bovenste ramen van het landhuis niet meer te zien zijn. Ik weet wat ze zien: een onbeduidend schepsel, een onbenul. Een kleine, ineengedoken gestalte, eenzaam in zwarte rouwkleding, met stijve rokken die om mijn schoenen ruisen en met mijn mantel dichtgeknoopt tegen de kou. Een keurig zwart luifelhoedje op mijn hoofd, met linten die wapperen in de januariwind. Wat een troosteloze aanblik zal ik vormen.

De weilanden en de weg zijn berijpt, het dorp ligt er leeg en verloren bij, mijn schoenen laten een spoor na dat wegsterft in de oneindigheid. Ze hopen dat ik dat ook zal doen, dat ik zal verdwijnen als een gesmolten voetafdruk. Zelf zou ik dat ook het liefste willen. De enige persoon van wie ik ooit heb gehouden, de enige reden dat ik hier ben, ligt sinds gisteren in een met taxustakken bedekt graf in een rustig hoekje van het kerkhof.

Het is zo koud dat mijn tranen direct bevroren; tranen waarvan ik niet weet waar ze vandaan komen. Na de stortvloed van Bijbelse proporties die ik de afgelopen dagen vergoten heb, dacht ik dat ik geen druppel meer overhad. Maar kennelijk gaan het leven, de rouw en de winter gewoon door. Met gevoelloze tenen leg ik sjokkend de weg af die me wegvoert bij Aurelia's graf en bij Hatville Court. Hoe onherbergzaam het ook was, het is het enige thuis dat ik ooit gekend heb.

De schemering valt in. Een scherpe maansikkel tekent zich als een scheermes af tegen de grauwe hemel en verderop zie ik Ladywell, het dichtstbijzijnde dorp, opdoemen. Ik ben al uren onderweg.

In het dorp hou ik stil. Ik weet dat het moet, ook al is mijn verlangen niet te stillen met eten, ale of een warm haardvuur. De kilte in mijn botten is niets vergeleken bij de vrieskou in mijn hart. Hoe aangenaam het gezelschap er misschien ook is, het zal het gemis van Aurelia nooit kunnen goedmaken. Het volgende dorp ligt echter tien kilometer verderop en de schaduwen worden alsmaar langer. Het zou dwaas zijn om verder te gaan, als jonge vrouw alleen ben ik een gemakkelijke prooi voor struikrovers. Hoewel ik er een hard hoofd in heb dat ik het leven ooit nog de moeite waard zal vinden, wil ik nog niet dood. Aurelia mag er dan niet meer zijn, ze is nog niet klaar met me. Ik zal haar wensen net zo trouw uitvoeren als toen ze nog bij me was.

Ik ga naar binnen bij de Rose and Crown. Van mijn tweede, geheime, erfenis van Aurelia zou ik me een respectabel hotel zoals het White Harte Royal kunnen permitteren. Maar het nieuws tussen Ladywell en Enderby verspreidt zich snel. Als men op Hatville Court zou horen dat Amy Snow een kamer had gehuurd in het Harte, zouden ze me morgen als een stel hellehonden achternakomen in hun rijtuig. Dan zouden ze weten dat ik meer geërfd heb dan ze nu denken.

De Rose and Crown is goed genoeg. De gesprekken in de gelagkamer zijn misschien niet erg geschikt voor een jongedame die een reputatie hoog te houden heeft, maar ik ben geen dame. Dat is me inmiddels wel duidelijk.

In de ontvangstruimte blijf ik aarzelend staan. Wat ben ik dan wel? Een respectabele jonge vrouw, of een straatschoffie? Bediende, zuster of vriendin? Mijn rol in het verhaal van Aurelia Vennaway is voor niemand zo verwarrend als voor mijzelf, vooral nu het de bedoeling is dat ik het verhaal afmaak.

‘Kan ik u helpen, juffrouw?’ Een waard met een zachte stem komt op me af, nerveus in zijn handen wrijvend alsof hij me alleen met zijn

aanwezigheid al zou kunnen beledigen. Dat gevoel ken ik maar al te goed.

‘Graag, meneer. Een kamer voor één nacht, alstublieft, en misschien iets eenvoudigs te eten en een drankje om mee op te warmen.’

‘Maar natuurlijk, juffrouw. Bella!’

Door dat plotselinge gebulder duikt er een jonge dienstmeid in de ontvangstruimte op, als een prairiehaas uit zijn holletje.

‘Bella, maak de haard aan in de Barley Room en neem de bagage van deze dame over,’ draagt hij haar op, op zijn normale toon. ‘Juffrouw, misschien wilt u het souper gebruiken in de gelagkamer? Vergeef me dat ik zo vrij ben, maar daar brandt de haard al en het zal een poosje duren voordat uw kamer is opgewarmd. Het is rustig in de gelagkamer, want door de kou blijven de meeste mensen liever thuis. Neem me niet kwalijk dat ik het zeg, maar zo te zien bent u tot op het bot verkleumd, juffrouw...’

‘Snow.’

Op zijn gezicht zie ik een blik van herkenning.

Bella blijft staan, met haar magere arm bijna tot aan de vloer uitgerekt door het gewicht van mijn bagage. Met onverholen nieuwsgierigheid staart ze me aan, totdat de waard haar wegstuurt.

‘Neem me niet kwalijk, juffrouw Snow. Als de gelagkamer naar wens is, zal ik u persoonlijk bedienen en ervoor zorgen dat u niet gestoord wordt. Tegen de tijd dat u gegeten hebt, zal uw kamer gereed zijn.’

Door zijn hartelijkheid krijg ik alweer tranen in mijn ogen, en het kost me de grootste moeite om ze te bedwingen.

Ik eet in de gelagkamer. Hoewel ik amper een hap door mijn keel krijg, voel ik me iets sterker worden door de warmte en de smaak. Na het eten trek ik me snel terug in een kleine, eenvoudige kamer waar het, zoals beloofd, aangenaam warm is. In verdwaasde toestand fris ik me even op.

Tijdens het lopen kwam ik op het idee om een dagboek bij te houden over mijn omzwervingen, om het gevoel te hebben dat mijn leven iets te betekenen heeft. Nu ik alleen in de stille kamer ben, drukt

Aurelia's afwezigheid zwaar op me, maar dit is niet het moment om daaraan toe te geven. Mijn zoektocht is nog maar net begonnen en ik moet me sterk houden.

Dus begin ik te schrijven. Wat moet ik anders?

2

Ik begin met een verhandeling over bedden. Ongetwijfeld een onbetamelijk onderwerp voor een jongedame, maar waarom eigenlijk? Een groot deel van het leven speelt zich af in bed: de geboorte, de dood, passies en dromen, alle essentiële momenten in ons kwetsbare bestaan.

In dit verhaal komen meerdere belangrijke bedden voor. Met name het ziekbed van mijn mevrouw, waarin ze het grootste deel van de afgelopen drie jaar heeft doorgebracht. En mijn eigen, voor zover bekend eerste bedje. Een sneeuwbank; een smetteloos wit matras dat mijn piepkleine hoofdje ondersteunde, mijn trappelende beentjes omvatte en mijn arme huid afkoelde totdat ik blauw zag tot op het bot. Mijn naam komt ervandaan, en het is een toepasselijk symbool voor mijn identiteit. Mijn positie in de maatschappij komt voort uit die kille witte leegte.

Ik had het nooit overleefd in dat zachte, glinsterende, prachtige bed – en dat was ook niet de bedoeling, laten we wel wezen – als er niet een koppig meisje was langsgesproken dat zelden deed wat haar werd opgedragen. Dat meisje was Aurelia Vennaway, het enige kind van Sir Charles en Lady Celestina Vennaway, de voornaamste familie van het graafschap.

Op achtjarige leeftijd was Aurelia de grootste schat van haar ouders, maar ook de nagel aan hun doodskist. Ze was niet onder de indruk van haar hoge positie en trok zich niets aan van het verschil in waarde tussen mensen. Daarentegen ben ik me er altijd van bewust geweest

dat sommige kinderen oneindig kostbaarder zijn dan andere.

Op de dag dat Aurelia me vond, droeg ze een koperkleurige jurk en stevige bruine schoenen met koperkleurige knopen. Ze was in een hemelsblauwe mantel gehuld en had een crèmekleurige bontmuts op. Dat kan ik me natuurlijk allemaal niet meer herinneren, maar dat heeft ze me verteld. Als Aurelia me over mijn eerste levensjaren vertelde, liet ze geen detail achterwege, alsof ze daarmee wilde compenseren voor het feit dat niemand wist wie ik echt was.

Die dag had de saaiheid van de veel te warme, overvolle salon haar benauwd. Hoewel ze zich niet kon heugen dat er ooit eerder zo veel sneeuw was gevallen, scheen de zon en voelde ze zich buiten altijd het meest op haar gemak. Binnen de vier muren van welke kamer dan ook had ze niet de horizon waarnaar ze verlangde, een horizon die ze met haar ogen kon zien en met haar benen kon proberen te bereiken. Kokkie zei altijd dat ze net een wild dier was.

Ze rende naar het bos, waar de gaaien zo hard krasten dat het een wonder mocht heten dat ze mij hoorde. Maar dat deed ze, en hoewel ze al strompelend en glibberend door de sneeuw haar muts kwijtraakte, vond ze mij, mager en rusteloos onder de eindeloos blauwe hemel. Ik vraag me af, als ik me al bewust was van dat soort dingen, of Aurelia in haar hemelsblauwe mantel als een goddelijk wezen uit het niets voor me leek op te doemen.

In tegenstelling tot de baby's van nichten en kennissen die ze tot dan toe had gezien was ik niet mollig en had ik geen rood gezicht, maar was ik broodmager en blauw. Ook was ik niet gehuld in meters satijn en kant, ik was volkomen naakt. Maar volgens haar schreeuwde ik het uit, alsof ik de hele wereld aankon.

Dus wikkelde ze me in haar mantel en rende naar huis. Zonder acht te slaan op de etiquette en zonder haar schoenen uit te trekken stormde ze de salon in, waar haar moeder en tantes nog steeds zaten te praten en borduren. Er stegen kreten van ontzetting op vanwege de sneeuwsporen op het tapijt, terwijl Aurelia het bundeltje voorzichtig voor het haardvuur neerlegde en de stof openvouwde.

Ze begreep niet helemaal waarom Lady Vennaway toen ze mij zag ‘Aurelia!’ riep, alsof ze iets verschrikkelijks had gedaan. Ze zag niet in waarom het een schande was dat ze een levende ziel had geholpen, maar dat was het kennelijk wel. Ook snapte ze niet waarom haar tante Evangeline er zo’n probleem van maakte dat ze haar muts was verloren, alsof die muts meer waard was dan een baby.

Na verloop van tijd legden ze haar uit dat niet alle baby’s evenveel waard zijn, dat hun waarde afhankelijk is van allerlei factoren, met name de omstandigheden omtrent hun geboorte en de familie waarvan ze deel uitmaken. Dat er in de wereld een complete hiërarchie bestaat onder baby’s. Ik was volkomen waardeloos, een grote schandvlek. Ook al trof hen geen blaam, ik was gewoonweg niet welkom in of geschikt voor de hooggeplaatste familie Vennaway.

Enkele ogenblikken na mijn aankomst op Hatville Court werd ik al naar de keuken verbannen. Voor mij geen razend vuur in de haard van de salon, voor mij niet de zachtheid van het Indiase tapijt. Nee, ik moest het doen met de restwarmte van het fornuis en een emmer waar haastig de aardappelen uit waren gegooid. Maar Aurelia stond erop om met me mee te gaan en verzorgde me samen met Kokkie, tot ik weer roze kleurde en weer tot leven kwam.

Lady Vennaway was ontzet. Niet om de gruwel die mij was aangedaan, want ze wist maar al te goed dat de maatschappij buiten de goede families een poel des verderfs was. Maar dat het product van die verdorvenheid háár terrein, háár huishouden, was binnengedrongen, dat ging alle perken te buiten. Het enige wat zij en haar echtgenoot die dag wilden was van mij afkomen. Er waren weeshuizen, armenhuizen voor probleemgevallen zoals ik. Maar daar wilde hun teerbemide Aurelia niets van weten.

Hatville Court was een soort hedendaags Azincourt, er woedde een veldslag die al vijftientig jaar zo nu en dan oplaaide. Het ene leger bestond uit Lord en Lady Vennaway: ze waren machtig, gerespecteerd en rijk en hadden altijd, zonder uitzondering, gelijk. De geschiedenis, de autoriteiten en het gewoonterecht stonden aan hun kant. Het leger

van de tegenstander bestond uit Aurelia. Als kind, een dochter nog wel, had ze geen schijn van kans om te winnen, maar puur doordat ze dat niet onder ogen wilde zien, kwam ze een heel eind.

Meestal ging ze de strijd aan over onbeduidende zaken: welke japon ze aan moest, welke boeken ze mocht lezen, of ze wel of niet met haar moeder mee hoefde wanneer die 's ochtends haar visites aflegde. Soms won ze, meestal niet. Toen ze het voor mij opnam, was dat de eerste keer dat ze koste wat kost haar zin wilde doordrijven. Die keer won ze het door pure halsstarrigheid en gaf ze blijk van een ijzeren wil die verre van gepast was voor zo'n jongedame. Volgens mij gooide ze ook een driftbui in de strijd. Maar zelfs de meest briljante generaal kan er baat bij hebben als er hulptroepen worden ingezet, en ook Aurelia kreeg steun uit onverwachte hoek.

Ten eerste van de zusters van Lady Vennaway, die op bezoek waren. Hoewel ze allemaal geschokt waren door mijn komst, hadden er een paar medelijden met me en waren ze opgelucht omdat het lot mij bij een familie had gebracht die zo rijk was dat ik onmogelijk iemand tot last zou kunnen zijn. (Al zou het kunnen dat die liefdadige gevoelens iets te maken hadden met hun afgunst jegens Lady Vennaway, de meest trotse en mooiste van de zusters.)

Ten tweede van eerwaarde Chorley, die twee uur later op visite kwam. Als hij al aanstoot nam aan de groep snaterende vrouwen op wie hij bij binnenkomst stuitte, werd hij snel afgeleid door het nieuws dat hem te wachten stond. Aurelia, die zich sinds mijn aankomst koppig afzijdig had gehouden, kwam opeens weer tevoorschijn en vertelde hem over haar vondst. Haar bloemrijke beschrijving van de arme blauwe baby werd nog eens aangedikt door Gwendoline, de jongste en meest loslippige van de tantes. Ook de dominee was van mening dat God me bij de familie Vennaway had gebracht om mijn leven te sparen en om Lady Vennaway de kans te geven om haar christelijke plicht te vervullen en het hele dorp het goede voorbeeld te geven.

Voor de familie Vennaway ging hun reputatie boven alles. Mevrouw stond met haar rug tegen de muur. Generaal Aurelia overwon.